

FØJS - Aarhus Syd viser vejen for fremtidens fødevarerproduktion. Foreningen for Økologisk Jordbrugssamvirke bygger på solidariske og regenerative principper.

Peter Kirk-Hagstrup tager imod kursister med interesse i de regenerative principper.

Af Nis Hejlskov, facilitator i Det Fælles Bedste

Borgerne er gået i gang

Syd for Aarhus er Foreningen for Økologisk Jordbrugssamvirke (FØJS) i gang med omstille lokalt. I 2018 stiftede lokale borgere foreningen for at støtte op omkring den lokale virksomhed [Peters Gartneri](#), som dyrker grøntsager, krydderurter, spiselige blomster, frugter og bær. Produktionen bygger på regenerative principper for landbrug med det formål at fremme biodiversiteten i området. Derudover har FØJS bl.a. som formål at fremme jordbrugets lokale forandring, skabe samarbejde med institutioner og virksomheder i lokalområdet med interesse for naturen, tilbyde kurser og på længere sigt oprettelsen af en jordbrugsfond.

Kunde-bonde abonnement

Man kan være med i FØJS som enten frivillig, som årlig kursist eller som kunde-bonde. Når man opretter et kunde-bonde abonnement har man mulighed for høste til eget forbrug for et årligt engangsbeløb. Peters Gartneri skriver følgende om ordningen: *“Ved at tegne et kunde-bonde abonnement og betale forud er du med til at sikre driften af en lokal fødevarerproduktion baseret på økologisk, regenerativ drift. Vi har fokus på at opbygge jordens frugtbarhed for at tilgodese naturen og klima i højst mulig grad.”*

Det er altså en win-win situation, hvor forbrugeren får lækre og friske økologiske grøntsager og producenten har økonomisk likviditet til at drive jordbruget bæredygtigt.

De regenerative principper

Et regenerativt landbrug har fokus på at genopbygge eller genskabe jordens frugtbarhed. Det regenerative er derfor mere et mål end en bestemt metode.

Hos Peters Gartneri prøver de at efterligne naturens principper i den måde, der dyrkes på for at "regenerere" jorden:

- Man dyrker mange forskellige afgrøder på samme mark
- Man forstyrrer livet i jorden så lidt som muligt, så vi pløjer ikke
- Man sørger for, at der altid gror noget på/i jorden (efter- og følgeafgrøder)
- Man sørger for, at mikrolivet i jorden får næring
- Man tilfører kompost til jorden.

Hvorfor anvende regenerative principper i landbruget?

Peters Gartneri fortæller:

"Ved at opdyrke jordens frugtbarhed opnår vi et system, som er mere modstandsdygtigt i forhold til de klimatiske udfordringer, vi står midt i - tørkeresistens / vandabsorption.

Landbruget har potentiale til at bidrage til CO₂ binding. Ved at opdyrke "jordlivet" kan vi binde CO₂ i jordbunden - og dermed modvirke den globale temperaturstigning.

"Jorden kan selv" - ved at understøtte livet i jorden kan vi dyrke sunde modstandsdygtige planter og derved undgå brugen af sprøjtemidler og kunstgødning, som fører forurening med sig.

Planter ernæret gennem et velfungerende "jordliv" får en større næringsværdi som fødevarer."

Hvordan kunne der opstå lignende projekter i Aarhus og omegn?

FØJS og Peters Gartneri giver masser af inspiration til, hvordan en lokal og bæredygtig fødevarereproduktion kunne se ud fra jord til bord.

I Beder-Malling området startede med en gruppe forbrugere, der gik sammen om at støtte op om den lokale produktion af grøntsager, frugter osv. Ud af det fællesskab er der vokset en forening, en cirkulær økonomi og et socialt samvær. Kunne du forestille dig noget lignende i dit lokalområde?

Læs mere om FØJS på www.foejs.dk og Peters Gartneri på www.petersgartneri.dk.

De har også produceret en [video](#), der forklarer, hvad de regenerative principper handler om.

ARTIKEL I SAMVIRKE

Coops magasin Samvirke bringer i juni 2023 en [artikel](#) om Peters arbejde med de regenerative dyrkningsmetoder.

Overskriften i Samvirke lyder: **Peter dyrker regenerativt landbrug: »Det er nødvendigt at genskabe frugtbarheden i jorden for at klare de miljø- og klimaudfordringer, vi står over for«**